

תשורה

בירור הלכתי בענין
"לספות לקטן איסור בידים"

פרקי זכרונות
מימי האור בחצרות קודשינו
מהשנים תשל"ו - תשמ"ה

יוצא לאור לרגל חגיגת הבר-מצווה של
התמים יוסף יצחק גאנזבורג שיחי'
י"ב תמוז תשי"פ
חג הגאולה

פרתח דבר

בשבח והודאה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בהכנסו של נכדנו היקר הת' יוסף יצחק שי' לגיל מצות, אנו מביעים תודה וברכה לבני משפחתנו, ידידינו ומכירינו, ולכל המשתתפים בשמחה אשר באו מקרוב ומרחוק, והן אלו שעקב המצב שמחים ומשתתפים איתנו מרחוק.

הננו שמחים להגיש בזה למשתתפים בשמחתנו (כמנהג אנ"ש, מיוסד על ההנהגה בחתונת הרבי בשנת תרפ"ט) "תשורה" מיוחדת זו.

נדפס עלי-גליון בירור הלכתי מקיף בעניין "לספות לקטן איסור בידים" ע"י סבו של חתן הבר-מצוה הגה"ח הרב דוד שי' אופן.

פרק נוסף הוקדש לזכרונות ותאורים חיים הפותחים צוהר אל ימי האור בבית-חיינו בשנים תשל"ו - תשמ"ה. פרקי הזכרונות נכתבו ע"י סבו של חתן הבר-מצוה הגה"ח הרב דוד שי' אופן.

נוספו מענות קודש מכ"ק אדמו"ר שזכו בני המשפחה לקבל במהלך השנים וכן שובצו תמונות המנציחות רגעי הוד במחיצת הרבי.

ונזכה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף... בכיאת משיח צדקנו בקרוב ממש והוא יגאלינו.

הסבא
הרב דוד אופן
ומשפחתו

חג הגאולה
י"ב - י"ג תמוז

יחי אדונינו מורינו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

חתן הבר מצווה
הת' יוסף יצחק גאנזבורג שיחי'

בי"ה, יי תמוז, ה'תשי"ט
ברוקלין, נ.י.

שלום וברכה!

שמחתי לקבל את הידיעה אודות בר המצוה של בנם . . . שיי בשבת
זו, בשעה טובה ומוצלחת.

בטח בנם יודע שחגיגת בר המצוה מציינת את ההתחלה של תקופה
חדשה, כאשר הוא יהודי שלם בכל המובנים, עם מלוא האחריות וכן
הזכות שזה מביא עמו.

השם יתברך יברך אותך ואת זוגתו תחי' בנחת אמיתי, היינו נחת
יהודי, מהבחור בר המצוה, שיהי' חסיד, למדן וירא-שמים, זהיר
בשמירת המצוות בהידור בחמימות ואור חסידיים, שזה מביא את
האושר הגדול ביותר לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות.

בטח גם יזכור . . . שיי תמיד, ששבת בר המצוה שלו חלה ביי"ב
תמוז, היום הבהיר של גאולה, כאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שוחרר ממאסר
ברוסי הסובייטית, שם מסר נפשו בפועל ממש למען יהודים ויהדות,
ובכך החזיר בכל בני ישראל כחות חדשים והצלחה, בפרט אלו הקרובים
לעבודת הקודש שלו ומוסדותיו הקדושים.

הנני מאחל לכם מזל-טוב והצלחה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכה.

מכתב הרבי מאגרות קודש לחתן הבר מצוה

בירור הלכתי
בענין לספות
לקטן איסור בידיים

כתב המחבר סימן שמג ס"א וז"ל: קטן האוכל נבילות אין ב"ד מצווין להפרישו ורק אביו מצווה להפרישו, ולהאכילו בידים אסור אפילו בדבר שאסור מדברי סופרים וכן אסור להרגילו בחילול שבת אבל אם עושה מעצמו לצרכו אין אחרים וגם אמו מצווין להפרישו, וכמ"ש המ"א שם שרק מילתא דנפיק מיניה חורבא כגון תקיעת שופר שהקול נשמע לרבים ויבואו לתקוע בשבת ב"ד מצווין להפרישו.

וכן כתב אדמוה"ז בשו"ע סימן שמג ס"א וז"ל: קטן העובר על דברי תורה להנאתו כגון שאוכל נבילות או שמחלל שבת לצרכו, אין ב"ד מצווין להפרישו, וה"א אחרים כמ"ש בס"ב אבל אם עושה בשביל גדול צריך למחות בידו. להלן בסעיף ה' וכל זה לענין להפרישו מאיסור, אבל לספות לו איסור בידים אסור לכל אדם מן התורה אפילו אינו בר הבנה כלל...

מכל היסוד הנ"ל מובן שאם זה להנאתו בלבד ולא נותנים לו איסור בידים מותר לאחרים (חוץ מאביו) ולא מצווין להפרישו מזה בכל קטן. ולכן כותב הרמ"א בסימן שסב סעיף ז' וז"ל: אם שכח דבר אחד ברה"ר יותר עדיף להוליך שם תינוקות שיביאו הדבר בלא מחיצה מלעשות מחיצה של בני אדם וע"ש.

וכן כתב אדמוה"ז בסימן שסב סעיף יז וז"ל: אם שכח חפץ ברה"ר יותר טוב להוליך שם תינוקות והם יגביהו החפץ מאליהם ויביאוהו לבית... והוא שאין התינוק יודע שחפץ זה של אביו, (או של אחר) ולהנאת עצמו הוא מתכוין בהבאתו אותו שסבור שמצא חפץ ברה"ר, אבל אם יודע שחפץ זה של אביו (או של אחרים) הרי הוא מתכוין מן הסתם בהבאתו בשביל אביו (או אחר) וצריך כל אדם למחות בתינוק זה שלא יביאנו וכ"ש שלא יוליכנו לשם כמ"ש בסימן שלד ס' כו ע"ש.

והנה בסימן שא ס' כא כתב וז"ל: אסור ליתן לקטן מלבוש שיש בו זוג לקשקש שהרי זה כמאכילו איסור בידים עין סימן שמג ס"ה (הובא לעיל).

ובסימן שמג ס' ט' כתב וז"ל: אסור ליתן לתינוק חגב חי טמא לשחוק בו שמא ימות ויאכלנו, ונמצא מאכילו איסור בידים כיון שהוא נתן לו האיסור. ובסעיף י' כתב מותר ליתן לתינוק בשבת חפצים שיכול לעשות בהם מלאכה לעצמו ואפילו אם ידוע שיעשה בהם, כגון ליתן לתינוק עוגה שכתובים עליה אותיות שאסור לאכלה בשבת, אע"פ שהתינוק יאכלנה בודאי, כיון שמתכוין הוא להנאת עצמו, אין צריך להפרישו.. רק שלא יתן גדול לתוך פיו של תינוק.

וצריך להבין א' הרי נתינת העוגה שכתובים עליה אותיות זה כמאכילו איסור בידים ומה זה שונה מבגד שיש בו זוג? ב' גם למה שונה מאכל אסור מאיסור שבת והרי בעצמו כתב בס"א שקטן העובר על ד"ת כגון אוכל נבילות שזה איסור מאכלות או שמחלל שבת אין מצווין להפרישו, ולמה בנוגע לספות לו איסור יש הבדל בין מאכל

אסור לאיסור שבת? ג' באיסורי שבת כתב אדמוה"ז כמאכילו איסור בידים ובאיסורי מאכלות כתב ונמצא מאכילו איסור בידים? (בכל הנ"ל ראה קצה"ש בבדה"ש סימן קמז ס"ק יא העו"ב תתלא ע' 79).

והנה בסימן תרטז ס"ד כתב וז"ל: קטן שהגיע לחינוך אסור להאכילו ביום כיפור ואם אוכל מעצמו א"צ למחות בידו חוץ מאביו שחייב לחנכו, אבל אמו אינה מצווה על כך (כמו אחרים) אבל מ"מ אסור לה ליתן לפניו לאכול דהרי זה כאלו מאכילתו בידים.

בסימן תרמ ס"ד כתב וז"ל: קטן שאינו צריך לאמו חייב בסוכה.... אבל אמו אינה חייבת לחנכו במצוות והרי היא אצלו כשאר כל אדם ומותר לה ליתן לפניו לאכול חוץ לסוכה אע"פ שיודעת בודאי שלא יכנס לסוכה לאכול, אלא יאכל במקום שנתנה לפניו ... כיון שאינה אומרת לו שיאכל חוץ לסוכה.

גם כאן צריך להבין מה זה שונה מיום כיפור שאסור, שזה כאילו מאכילתו בידים, הרי גם כאן זה כאילו מאכילתו בידים ולמה מותר?

והנה בסימן רסו סעיף י' בנוגע ליתן כיסו שיוליכוהו בשבת, כתב וז"ל: ויכול ליתנו לקטן...וצריך ליתנו להם כשעקרו רגליהם וליטול מהם כשרוצים לעמוד...ואף שאינו מצווה על שבתתם, מ"מ אסור להאכילם דבר האסור בידים...וזה שנותן להם כיסו אפילו מבעוד יום, מ"מ כיון שיוודע שיוליכוהו בשבת, ולדעת כן נותן להם הרי זה כמאכילם איסור בידים...

והנה לבאר כל הנ"ל צריך לבאר מה הכונה לספות לו איסור בידים, ובהקדים החילוק בין איסורי מאכלות כולל גם איסור שהזמן גורם כמו יוכ"פ, לאיסור שבת דכאשר המאכל עצמו אסור כגון טריפה וכו' או מצד הזמן יוכ"פ, אז כשנותנים לקטן את המאכל שעיקר ענינו הוא לאכילה אע"פ שנותן בשביל לשחק, מ"מ זה נקרא שנותנים לו איסור כי החפץ הזה אסור בעצם נבילה טמא וכו', או מצד הזמן עכשיו ביוכ"פ, הוא גם אסור בעצם לאכילה. וכ"ז הוא באיסורי מאכלות ולכן כתב אדמוה"ז דכשנותן חגב טמא נמצא מאכילו איסור בידים, דאע"פ שנותן לשחק מ"מ עיקר ענינו של חפץ זה הוא לאכילה. אבל באיסור שבת החפץ עצמו אינו אסור אלא שאפשר לעשות בו מלאכה בזה יש כמה דרגות וכפי שיתבאר לקמן.

והנה כשנותן זוג לקטן בשבת מכיון שכל ענין הזוג הוא לקשקש ובשבת אסור לקשקש זה נקרא מאכילו איסור בידים, אלא מכיון שנותן לו בגד שיש בו זוג זה נקרא כמאכילו איסור בידים, מכיון שבתוך הבגד יש בו זוג וזה עשוי לקשקש, וע"י הבגד מקשקש בזוג, והוא גם מתכוין לקשקש ולכן אסור, וזה ע"ד מ"ש ביוכ"פ שאמו

נותנת לפניו לאכול ולא נותנת בידיו אוכל, ולכן זה נקרא רק כמאכילו בידים ואסור.

עפ"ז מובן החילוק בין זוג שזה חפץ שכל ענינו לעשות איסור (קשקוש) ומתכוין לכך, לעוגה שזה חפץ מותר בשבת ועשוי לאכילה, ולכן מדיק אדמוה"ז בשו"ע מותר ליתן חפצים (היינו מותרים) שיעשה בהם מלאכה, היינו דמכיון שיש ע"ז צורת אותיות, וע"י האכילה המותרת נעשה בהם בחפץ המותר מלאכה האסורה מחיקה, (1) דמכיון שהוא נותן לו רק לאכול שזה ענינו של העוגה, וגם כל חומר הגשמי מותר וראוי לאכילה, וזה גם כל כוונת הנותן שיאכל, ורק בגלל הציור שבזה עושה בהם מלאכה, ולא נותן לו חפץ שענינו למחוק, ולכן זה לא נקרא לספות בידים, וגם לא כמאכילו איסור בידים, כי כל החפץ שנותן לו זה מותר שעשוי לאכילה ומכוון לאכילה כנ"ל.

והנה בבדי השלחן ס' קמוז ס"ק יא מדיק דדוקא חגב טמא אסור ליתן לתינוק אבל חגב חי טהור לשחק מותר ואפילו בשבת, ולכאורה הקטן יכול לבוא לידי חילול שבת ע"י צידה או לתלוש כנפיו או להמיתו? (והנה בנוגע לאיסור מוקצה כתב דמכיון שמצניעין אותו לקטן לשחק בו שוב אינו מוקצה) והביאור בזה י"ל דמכיון שנותן לו למשחק זה נקרא שנותן לו חפץ המותר בשבת, אלא שהוא עושה בזה מלאכה וזה לא נקרא ספי ליה בידים וזה ע"ד העוגה שנתבאר לעיל.

עפ"ז גם יובן מ"ש בסימן רסו אסור ליתן להם (קטן וכו') כיסו אפילו מבעוד יום כיון שזה חפץ שאסור בטילטול בשבת, ויודע שיוליכוהו בשבת. ולדעת כן נותן להם, ובאם היה נותן בשבת עצמו זה היה נקרא מאכילו איסור בידים, אלא מכיון שנותן להם לפני שבת, לכן זה רק כמאכילו איסור בידים ע"ד שאמו נותנת לפניו לאכול ולא נותנת בידיו אוכל וכנ"ל.

עפ"ז יובן גם בסוכה שמותר ליתן לפניו אוכל חוץ לסוכה אע"פ שיודעת בודאי שיאכל חוץ לסוכה, כיון שהחפץ שזה האוכל מותר ויכול לקחת החפץ לסוכה והיא לא אומרת לו שיאכל חוץ לסוכה, לכן זה לא נקרא אפילו כמאכילו איסור בידים.

(1) וע"ד ולא ממש שמותר לומר לגוי בשבת להרים הסיר מעל גבי הגחלים בשבת אע"פ שבודאי יעשה מלאכת הבערת הגחלים, מ"מ הוא אומר לו רק להרים הסיר שזה דבר המותר, ולא להבעיר הגחלים שזה אסור.

בהמשך למה שנתבאר לעיל שאחרים אין מצווין להפריש קטן מאיסורי תורה כתב אדמוה"ז בסימן שמג סעיף ב' אבל אביו כיון שהוא מצווה מד"ס לחנך את בנו משהגיעו לחינוך, כ"ש שחייב להפרישם מאיסור אפילו של ד"ס, ושיעור החינוך במ"ע לפי חריפותו ... אבל החינוך בלא תעשה אפילו של ד"ס הוא בכל תינוק שהוא

בר הבנה שמבין כשאומרים לו שזה אסור לעשות או לאכול.

להלן בסעיף ה' וכ"ז להפרישו מאיסור אבל לספות בידים אסור גם לכל אדם מן התורה ואפילו אינו בר הבנה כלל ואפילו דברים האסורים מד"ס אסור להאכילו ואפילו הוא חולה, כל שאין בו סכנה ואסור להרגילו גם בחילול שבת של שבות. ונכרי המאכיל איסור לתינוק שאינו בר הבנה אין אביו צריך למחות בו אבל אסור לומר לנכרי שיאכילנו כי אמירה לנכרי אסורה... וכ"ש שאסור לומר לתינוק.

ואם התינוק צריך כגון שהוא קצת חולה מותר לומר לנכרי להאכילו כי צרכי קטן דינו כחולה שאין בו סכנה שהתירו אמירה לנכרי אפילו באיסורי תורה.

וי"א שכל שהוא צרכו של תינוק כגון אכילה ושתיה לא גזרו בו חכמים ומותר להאכילו בידים איסור מדברי סופרים ואע"פ שהגיע לחינוך, אבל אם אינו צריך לכך אסור להאכילו אפילו אינו בר הבנה אפילו איסור מד"ס, ויש לסמוך להקל בד"ס אם הוא צריך לכך ואין שם נכרי.

ומובן מפסק זה שיש להקל אם צריך ואין נכרי. משמע שאם רוצה להחמיר שלא ליתן מאכל אסור מד"ס, יש להחמיר ובפרט אם יש נכרי, וא"מ א' להלן בסעיף ז' כותב שלצרכו של תינוק מותר להאכילו אם רוצה קודם קידוש אע"פ שזה איסור מד"ס ואסור לענותו וכן כל כיוצא בשאר איסורי מד"ס ?

גם צלה"ב ב' בסעיף ו' בהמשך כותב שאם אין התינוק צריך אלא שהגדול צריך שיעשה לו תינוק איסור מד"ס מותר ליתנו לו שיעשהו לו רק שלא יהיה בקביעות תדיר כגון לצורך מצוה, לפיכך מותר להטעים לתינוק שהגיע לחינוך מכוס של קידוש בבית הכנסת אע"פ שאין התינוק צריך לטעימה זו ואע"פ שיש איסור טעימה מד"ס, מ"מ מכיון שזה רק מד"ס וגם אנו צריכין לכך וגם אין חשש שיסרך מכיון שזה רק לפעמים עכ"ל. והרי כתב קודם שיש להתיר רק אם זה צרכו של תינוק להאכילו בידים, איסור מד"ס וגם רק בליט ברירה מתי שאין נכרי וכאן כותב שמותר להאכילו אפילו לצרכינו אע"פ שיש איסור מד"ס בטעימה לפני קידוש?

ג' צלה"ב בסימן רסט סעיף ג' כתב שאם זה איסור שהזמן גרמא כמו לטעום לפני קידוש מותר להטעימו ומביא ראיה שמאכילין קטן ביום כיפור ואפילו קטן שאין חשש סכנה שיתענה, ומוכן מזה שאפילו איסור דאורייתא גם מותר, ובסימן שמג כתב שרק איסור דרבנן מותר להאכילו, וגם לא מחלק בין איסור שהזמן גרמא לבין איסור רגיל מד"ס. (ראה שו"ת צ"צ או"ח בסופו (ספק למי ס' ד') בדי השלחן ס' קמז סק"ז).

ונראה לבאר: דהנה בסימן שמג ס' ו' כותב בנוגע לאיסור רגיל של ד"ס דאסור

להאכילו אפילו צריך לכך כגון להניקו חלב אחר כד חודש שזה איסור מד"ס, ורק אם צריך לכך ואין שם נכרי להאכילו, מתיר להאכילו בידיים. ואח"כ ממשיך שאם זה רק איסור שהזמן גרמא וגם זה איסור מד"ס כגון לטעום לפני קידוש, והגדול צריך לכך אע"פ שהתינוק אינו צריך כלל לטעימה זו וגם שזה לצורך מצוה מותר, כגון להטעימו מכוס של קידוש בכהכנ"ס כשאין אורחים ואין חשש שיסרח דמכיון שזה לא קבוע, אבל ביוכ"פ אסור להטעימו מכוס של ברית מילה דכיון שזה איסור דאורייתא חוששין שיסרח אע"פ שזה לא בקביעות, (עין בסימן תרכא סעיף ד' ה' ו') וכ"ז הוא שהטעימה היא בשביל הגדול. ואח"כ ממשיך שאם זה לצורכו של תינוק וזה איסור שהזמן גרמא וגם מד"ס מותר להאכילו ואסור לענותו, וממשיך וכן כל כיוצא בזה בשאר איסורי מד"ס, כוונתו כמ"ש בסימן רסט כגון להאכיל קטן ביום כיפור אע"פ שיכול לצום שזה מד"ס. והביאור בזה בהקדים דהנה בנוגע לאכילת קטן לצרכו ביוכ"פ לא שייך לומר שזה דאורייתא, מכיון שלגביו לצום כל היוכ"פ זה פיקוח נפש ובמילא כל הענין ששייך אצל קטן לצום ביוכ"פ זה רק שעות שזה ביכולתו, וזה לא קשור שהוא קטן דגם בגדול באם זה יהיה פקו"נ אין מ"ע שיצום ביוכ"פ, וכל ענין השעות ביוכ"פ זה מד"ס, ומזה מובן דאם לא מענים אותו שעות אע"פ שיכול לצום שעות אז באם הוא הגיע לחינוך אסור להאכילו, כי מכיון שאיסור אכילה ביוכ"פ בכלל זה דאורייתא לכן חכמים תקנו שקטן שהגיע לחינוך שיצום שעות, אבל באם הוא קטן לפני חינוך אע"פ שיכול לצום, אבל הוא צריך לכך מכיון שזה מד"ס מותר להאכילו כמו שמותר להאכילו לפני קידוש שזה מד"ס וגם כאן זה מד"ס וזה איסור שהזמן גרמא ולכן מותר להאכילו בידיים.

ואח"כ ממשיך בסעיף ח' שאם זה בשביל חינוך מצוה לקטן, מותר לספות לו איסור בידיים ואפילו איסור דאורייתא, כגון להאכיל פסח לקטן שהגיע לחינוך, אע"פ שלא נמנה עליו, ואין הפסח נאכל אלא למנויו, וזה איסור מן התורה, (ועין בארוכה בלקו"ש חכ"ו ע' 69 74 דעת אדמוה"ז בזה) מ"מ כיון שמתכוין לחנכו במצוות מותר.

זכרונות
מימי האור
בבית רחיינו

ר"ה ושמחת תורה

תשרי

היום ערב ר"ה תשל"ו הרבי נוסע לאוהל זה יום יחידי בשנה שאפשר להיות ביחד עם הרבי באוהל נסעתי מוקדם ובאמצע שאמרתי מענה לשון נכנס הרבי לאוהל עם חבילה פני"ם הרבי מרכיב משקפיים רק כשנוסע לאוהל, (י"ל בדרך אפשר אולי שזה ענין של צמצום שהרבי יורד כדי לקרוא את הפ"נ שלנו).

בעת כניסתו מיד מדליק נר ומתחיל לקרוא פני"ם חלק קורע ומניח על הציון חלק מחזיר לשקית לא יכולתי לעמוד הרבה זמן מול פני קדשו, ולכן יצאתי ונסעתי ל770 להתכונן לר"ה.

השנה שנה מעוברת כידוע מהרביים ששנה מעוברת צריכה רחמים יותר משנה פשוטה, גם השנה ר"ה חל בשבת באם משיח לא יבוא ח"ו, הרבי לא יתקע ביום הראשון וזה נראה קצת החמצה, אבל החלטתי שמכיון שאין תקיעות, יותר קל להתקרב ולשמוע מפטיר מפה קדשו.

הרבי התחיל את ההפטרה כשהגיע למילים עד מתי תשתכרין הסירי יינך מעליך מיד פרץ בבכי חזק מאד קורע הלבבות, ממש לא יכל להמשיך אח"כ במילים שחנה ענתה ואשפוך נפשי לפני ה'... אל הנער הזה התפללתי...הוי' יחתו מריביו וכו', וגם בכרכות על כסאו לא ישב זר כו' לא זכור כאלה בכיות ולא ידענו מה הסיבה, אח"כ בהתועדות התברר, הרבי שאל מה היה השקו"ט בין עלי לחנה הרי היה נביא וכהן והאיך חשב שהיא שיכורה והאריך בזה, ונקודת הביאור שאמר לה שהיות ובר"ה זה בנין המלכות שממליכים את הקב"ה ולא מתאים לבקש ילדים צרכי האדם, וע"ז ענתה חנה שגם מה שהיא מבקשת ילד זה גם בשביל המלוכה של הקב"ה זי גיסט זיך אינגאנצין צום אוברשטער וגם כאן בכה מאד, כי תקדיש אותו להקב"ה ותביא אותו לביהמ"ק וישב שם עד עולם וימליך את דוד המלך שזה מה שמסמים ויתן עוז למלכו וירם קרן משיחו, ואמר שזה ההוראה לנו שגם שיהודי מבקש גשמיות בר"ה והרי חז"ל תקנו לומר א"מ בענינים גשמיים כי בפנימיות נשמתו יהודי רוצה ומבקש גשמיות בשביל מלוכתו של הקב"ה, בשעת המילים הרגשנו איך שהרבי מגלה אצלינו את עצם

הנשמה יחידה ליחדך. ע"כ מר"ה.

כשהגיע חג הסוכות הרבי דיבר ביג' תשרי שילכו לשמח יהודים בשמחת בית השואבה ויצרפו יהודי ממדינה אחרת וגם מארץ ישראל כדי שזה יוסיף בשמחה, בליל א' דסוכות לערך שעה אחרי מעריב התחיל לרדת גשם חזק מאד וכך נמשך בלי הפסק כל החג ממש רצוף כל יום אכלנו בסוכה עם מעילים, עד שמישהו כתב לרבי שלכאורה זה סימן בלתי רצוי, הרבי ענה ע"ז תשובה ארוכה (עין לקו"ש) שכיון שעיקר קיום מצות סוכה שזה סעודה הראשונה כזית ראשון היה בלי גשם בודאי זה סימן טוב וזה שכל הסוכות יורד גשם זה בגלל שהקב"ה רוצה שיתועדו וישמחו בבית שזה יהיה יותר בישוב הדעת וכו' ע"ש.

בהמשך היה הרבה התועדויות ובראשם המשפיע ר' מענדל פוטרפאס היה מכניס ראשו ורובו לסוכה והיה שותה כוס משקה ואח"כ נכנס לזאל למעלה ב770 והתועד בשופי ובשמחה גדולה יחד עם ר' דוד רסקין ע"כ מסוכות.

בליל שמע"צ נכנס להקפות בשעה תשע והתחיל עם הניגון של כתיבה וחתימה טובה אבל בלי המילים כשהגיע למקומו הק' התחיל לומר פסוק ראשון אתה הראת ואחרון כי מציון ככה ג' פעמים בכל אתה הראת בקול ששמעו בכל הבית כנסת והיה בשמחה גדולה מאד.

למחרת בליל שמח"ת בשעה תשע התחיל התועדות א' קידש על היין כל הקידוש התרומם מכסאו הק' באופן שלא יפריע לקהל היינו שלא נעמד ממש כ"א התרומם בכפיפה כנראה כדי שהקהל לא יצטרך לעמוד כל הקידוש, ומזה רואים שגם כל שבת שהיה עושה קידוש היה מתרומם קצת שזה היה נראה כאילו עושה קידוש בישיבה, אבל באמת זה היה כדי לא להטריח את הקהל, לכן התרומם רק קצת והראיה מקידוש בליל שמח"ת שאז בודאי צריך לעמוד ומ"מ עמד בכפיפה. אח"כ צוה שאחד יעשה קידוש להוציא את הקהל יד"ח ואמר שיחה א' וסיים כל הר"ת שנת אורה ברכה וכו'.

בשיחה הב' דיבר הרבה אודות ענין הבחירה של הקב"ה בכנ"י וסיים שהיות וצריכים גם לפעול על העולם ב70 אומות שזה הפסוק שאומרים בהקפות ישמח הוי' במעשיו לכן שינגנו בשפת המדינה וגם בשפה רוסית וגם בצרפתית ועי"ז יהיה דלאי גלות ויצה"ר ושרו שיר באנגלית השיר של ששרים בקעמפ על משיח אח"כ שיר ברוסית נייעט וכו' אח"כ האדת והאמונה בצרפתית ואח"כ בלשון הקודש שזה המקור של כל הע' אומות והשפות וכ"ק אד"ש היה בשמחה גדולה מאד ומחה בידיו הק'.

בשיחה הג' דיבר אודות פסוקי אתה הראת שכמו בר"ה שחל בשבת לא תוקעים מ"מ

אומרים פסוקי שופרות כו' כדי להמשיך למטה עד"ז אומרים פסוקים לפני הקפות להמשיך שמחה למטה בגשמיות וברגליים והאריך בפסוק כי מציון כו' ודבר ה' מירושלים וסיפר את הסיפור מהגמ' שר"ג הכריח את ר' יהושוע לבוא איליו עם מקלו ותרמילו ביום שחל לדעתו יום הכיפורים, ושאל למה עשה ככה לכאורה זה מביש אותו ואם רוצה שיגיד לו להכריז שהלכה אחרת ולמה צריך לבוא במקלו וכו', והסביר שאדרבא ר"ג היה איש חסד ורצה לפעול עליו קבלת עול במעשה בפועל, כי בשכל היה גדול מאד, וזה ענין של הלכה במעשה בפועל, וזה פירוש דבר הוי' מירושלים, ולכן ההוראה שצ"ל בשמחה בפועל במעשה ברגליים וכמו שראינו אצל דוד המלך ע"ה שאע"פ שמיכל בת שאול היתה צדיקה והניחה תפילין לא הבינה למה דוד המלך מפזז לפני ה' כי זה שמחה למעלה מהגבלות.

אח"כ בירך ברכה אחרונה וציוה להגבאי להכריז "שא שטילר" ג' פעמים ושככל פעם יגביה את קולו כמו ש- בכל נדרי אומרים ג' פעמים וכל פעם מגביהים הקול. והיה הפסקה לערך חצי שעה ונכנס להקפות והיה בשמחה גדולה מאד שאין לתאר כלל וכלל ההקפות הסתימו לערך בשעה 3 והכריז גוט יו"ט ג' פעמים. למחרת בשמח"ת בבוקר אחרי שגמר להגיד כל פסוקי אתה הראת כידוע שבשמח"ת אומר כל פסוקי אתה הראת בפעם הא', ובב' פעמים אחרים אומר פסוק ראשון ואחרון וגם פסוק והיה זרעך כו', פתאום התחיל לומר בקול פסוק מהקאפיטל שלו של אותו שנה שהיה פרק עד ואמר ב' פסוקים א' זכור עדתך קנית קדם וכו' והפסוק הב' ואלקים מלכי מקדם פועל ישועות בקרב הארץ ואמר כ"ז בניגון של אתה הראת וזה היה פעם אחת ויחידה כי אף שנה לא אמר מהפרק שלו לא לפני"ז ולא לאח"ז וזה היה פלא גדול (הרבה לא זוכרים זה כי בבקר הרבה באו מאוחר להקפות כי לא ישנו כמעט כל הלילה). ע"כ משמח"ת לו שלא ישכח לעד.

זכרונות שנת תשל"ט

בסוף אלול תשל"ח התחלנו הבחורים לדבר איך יהיה הסדר עכשיו אחרי לח, בנוגע לעבודה של הרבי בתשרי, א' סדר קבלת פני"ם תקיעות וכו', שמענו סברא בשם הגבאים שאולי ביום הראשון של ר"ה יכנס חצי מהקהל וביום השני חצי השני (דרך אגב כל השנה בכלל לא חשבו הבטלנים שצריך אולי להרחיב את 770) אבל מיד ראינו שהרבי בעה"ב, והרבי הודיע ע"י המזכירות א' בנוגע לפני"ם יהיה הסדר שהרבי יקבל שבוע לפני ר"ה כל יום אחרי הסליחות פנים, וביקש להודיע שמי שנמצא בימי הסליחות לא ידחה מסירת הפנ לער"ה, וידע שמסירת הפנ בימי הסליחות זה בדיוק כמו ער"ה, ורק מי שמגיע מאוחר סמוך לר"ה יגש בער"ה. אח"כ בהתועדות דליל ער"ה אמר שנהיה דבר חדש בעלי בתים חדשים ב770 מנסים לעשות סדרים, והודיע שכל הקהל יכנס לבית הכנסת הן ביום א' וגם יום ב' דר"ה לתקיעות מיושב היינו התקיעות שהרבי תוקע, ושאל אחד לא יעזו לשנות סדרים.

אחרי ר"ה הודיע שאותו הדבר יהיה בעשי"ת יתחיל לחלק לעקח מו' תשרי עד ערב יוכ"פ וכנ"ל בפני"ם שרק מי שמגיע מאוחר יגש בעיוב"פ, אח"כ בסוכות נתן לר' דוד רסקין ע"ה לאגוד את הלולב, בהושענות כשהרבי התחיל לעשות הקפות סביב הבימה מישוהו רצה שהרבי יעשה את ההקפות רק עם מנין, והרבי ראה זה ואמר לו באידיש פאר וואס לאסט מיר נישט גיין מיטו עולם, (למה אתה לא נותן לי ללכת ביחד עם כל הקהל) וכמובן מיד כל הקהל הלך עם הרבי. בשמח"ת ביקשו מהרבי להגביה קצת את הבימה שהרבי רוקד עליה והסכים.

בהתועדות בשמח"ת דיבר שיחה ארוכה אודות שלא תוקעים בער"ה תקיעות של אלול ועד"ז שלא מסימים את התורה לקראת ר"ה, כי אם מחכים עד שמח"ת, וסיפר הסיפור אודות חסיד שנכנס לרבי נ"ע וביקש ברכה והרבי נ"ע ענה לו שלא יכול לעזור לו ויצא וככה בדמעות שלישי, עד שפגש אותו הרז"א ושאל אותו למה אתה בוכה

וסיפר לו מה שרבי נ"ע אמר לו, מיד ניגש הרז"א לרבי נ"ע ושאל אותו למה ענית לו שאינך יכול לעזור לו, הרי גם אם אינך יכול לעזור תאמר שהקב"ה יעזור וכו', ושאל הרבי נ"ע מה קורה עם החסיד ואמר לו שהוא בוכה, ואמר לו תקרא לו, מיד קרא להחסידי והרבי נ"ע בירך אותו, ושאל הרז"א ממה נפשך אם אתה יכול לברך למה לא ברכת קודם, וענה לו הרבי נ"ע שקודם לא יכולתי לברך אותו כי לא היה כלי, אבל עכשיו שהוא בכחי' לב נשבר נעשה כלי ויכולתי לברך אותו, ועד"ז בעניינינו שבנ"י לא מברכים חודש תשרי ולא תוקעים בער"ה ולא מסימים את התורה לפני ר"ה, מזה נהיה שבירת הלב של בנ"י וזה פועל עוד יותר מאשר אם היו תוקעים בער"ה, והאריך בזה מאד (ועין בלקו"ש חלק כד ע' 222 בארוכה).

גם סיפר שהרבי נ"ע נתן לעקח ואמר איך גיב דיר לעקח און דער אובערשטער וועט געבין דיר אזיסער יאר, ובכה מאד במילים אלו, (אני נותן לך לעקח והקב"ה יתן לך שנה טובה) והסביר דכאשר הרבי נותן זה לא מתנת בשר ודם, כ"א זה בשליחותו של הקב"ה אלא שהקב"ה נותן דרך היד של הרבי. ומכ"ז היה מובן שזה היה הסבר על ההעלם וההסתר שהיה בתשרי לח, כדי שנהיה אולי קצת כלים לקבל את כל הברכות וההשפעות שהרבי שופע עלינו בלי גבול ממש.

אחרי שמח"ת התחיל היחידות לאורחים וגם שם עשו משחקים שמכל משפחה יכנס רק אחד, ונכנס ילד בן 7 עם סבא שלו ושאל הרבי ואיפוא אבא שלך והילד ענה בתמימות אבא שלי לא הגריל ושאל הרבי איזה הגרלה? מיד הרבי קרא למזכיר ואמר שכולם יכנסו ליחידות, ואמר לכל אורח שאחרי היחידות יכנס למזכירות ויקבל תניא עם חתימת יד קדשו של הרבי וסידור לכל הנשים האורחות בחתימת ידו הק'. וראינו במוחש מכל התשרי הזה איך שכל הצימצום בשביל הגילוי הגדול ושנהיה כלים לכל זה.

אחרי שבת בראשית היה הפסקה, ובשבת נח לא היה התועדות, ועד"ז בשבת לך לך, והיה הסדר שאחרי מוסף באם אין התועדות מכריזים שעת מנחה והכריזו שבשעה 4 יהיה מנחה (כיון שכבר הזינו לשעון חורף) באותו שבת החלטתי (כיון שאין התועדות) ללמוד חסידות קצת בשופי יותר וגם להתפלל קצת באריכות, והתפללתי בחיות והייתי קצת בהתעוררות, אחרי התפילה בערך 2.30 עליתי לזאל הקטן למעלה שאלתי את הבחורים האם הרבי הלך הביתה, אמרו שעדיין לא הלך, וזה היה פלא כי בשבת שמתפללים מנחה 4 הרבי היה הולך לבית לא יאוחר מ 2 או 2.20 כי הרבי צריך לחזור למנחה, החלטתי לחכות ולא ללכת לעשות קידוש בחדר אוכל (אע"פ שהייתי מאד רעב, אז כשלא היה התועדות לא היה לעשות קידוש ב770), עד שהרבי ילך לביתו הק', וחיכינו עד שעה 3.25, אני עמדתי בפתח של הכניסה לזאל, כי הרבי היה בדרך כלל יוצא מהדלת של 770 ללכת לביתו, והרבי יצא לכיוון הזאל מולי עם

סידור, אמרתי לבחורים שעמדו מאחורי שיוזו כי הרבי רוצה ליכנס לזאל, ולא תפסו בהתחלה והרבי כבר הגיע ממש לידי ואני לא יכול לזוז, אחרי שראו כמובן שזוזו,

הרבי נכנס והתישב על מקומו הקבוע דרומית מזרחית, אלא שלא היה מסודר עדיין הסטנדר והכסא וכו', היה רק שולחן מלא ספרים וספסל רעוע, הרבי ישב על הספסל ופתח את הסידור במנחה של שבת, מיד ראה אותי הת' מנשה פרמן ואמר, דוד הרבי רוצה להתפלל מנחה, לכן אני יהיה חזן ואתה תהיה בעל קורא, וכך היה מיד שניגש לעמוד הרבי התחיל להתפלל מנחה, וכולי רועד עוד מעט אצטרך לקרוא בתורה מול הרבי, כי אין בעל קורא חוץ ממני, כשהוציאו את ספר התורה נגשתי והחזקתי בעץ חיים, והרבי עומד מולי אולי מטר אחד ומביט עלי ורעדתי, קראתי לאט מילה במילה כדי שח"ו לא יהיה לי שום טעות וב"ה שזכיתי וקראתי טוב בפני כ"ק אד"ש, (כך אמר הירשל נוטיק).

קריאת יעמוד היה ר' ישראל קזמינסקי אבל לא קראו לרבי כי היה מנהג שרק כאשר קוראים בס"ת של משיח הרבי עולה פעמיים בשבת אבל כשקוראים בס"ת רגיל הרבי רק עולה בבקר, ולכן לא קראו לרבי לעלית שלישי. אחרי מנחה הרבי הלך הביתה וחזר כמובן רק למעריב, בשעה 4 הגיע ר' סלויץ הבעל קורא הקבוע שאל למה אין מנחה ואמרו לו שהרבי כבר התפלל והלך לביתו הק'. (ע"כ מתשרי לט ושבת לך לך שלא ישכח לעד).

זכרונות פסח תשמ"ה

באחרון של פסח תשמ"ה הכריז הרבי מבצע חדש ללמוד בכל יום ג' פרקים רמב"ם ובמשך לערך שנה לסיים רמב"ם, אח"כ בהמשך ביחידות הכללית אמר שמכיון שהלימוד צ"ל באחדות לכן שיתחילו אחרי הש"ק ביום הראשון כזו ניסן כדי שעד אז יתפרסם בכל העולם כולו, ויוכלו להתחיל הלימוד כולם ביחד, ומזה מוכן שיש ענין שבכל יום ויום ילמדו אותם פרקים כולם ביחד, ומכיון שהתחילו כולם בכזו ניסן יצא בהשגחה פרטית שהסיום הרמב"ם הראשון היה ביא' ניסן תשמ"ה, זכיתי שלקחתי את הענין מאד ברצינות והקפדתי ללמוד דבר יום ביומו, וב"ה עד היום הנני ממשיך בזה שלא לדחות ליום שלאח"ז, וזה יקר אצלי כמו הנחת תפילין כל יום, באותו שנה גם השתדלתי ללמוד לפי ערך בעיון, והקדשתי כמה שעות בכל יום ללימוד הרמב"ם, כולל גם הל' קידוש החודש שלמדתי עם חברותא הרה"ג נחום וילהלם שיחי' שנהירין לי' שבילין דרקיעא, ממש שוחה בהל' קידוש החודש.

כשהתקרב מועד הסיום יא ניסן קיבלתי תשוקה גדולה להיות ביחד עם הרבי בסיום, מכיון שהיתה הוראה שלא לבוא ליא' ניסן כי זה מפריע להכנות של פסח, והרי בפסח צריך להיות איש וביתו ביחד, החלטתי בהסכמת זוגתי תחי' שנסע כל המשפחה לחודש ניסן כולל חג הפסח. אבל השאלה איפוא מתארחים בשכונה משפחה עם ילד בחודש ניסן כולל פסח, עד שנפל לי רעיון הלכתי להרב משה ירוסלבסקי ע"ה ובקשתי שיתן לי לגור בדירתו שבקראון הייטס שהיה גם שם כל תשרי, כשראה את גודל תשוקתי להיות אצל הרבי בסיום, אמר בודאי אני יתן לך את הדירה לכל החודש, והוסיף שגם אקנה בכל יום שאהיה שם לפני פסח וגם אחרי פסח אוכל וארשום על החשבון שלו שם, חוץ מחג הפסח שאדאג לעצמי.

כששמעתי זה שמחתי מאד, ומיד הזמנתי 3 כרטיסים ונסענו בכא' אדר עש"ק מברכים ניסן פ' פרה הגענו בליל שישי למעריב וזכינו לראות פני כ"ק אד"ש ומיד ברכתי שהחיינו כי לא ראיתי את הרבי לערך יותר משנה כי לפנ"ז הייתי בתשרי תשד"מ, אח"כ הלכנו לדירה לנוח שהיה קרוב ל770 בבקר שבאנו ל770 והרבי הגיע מיד נתן לבני מ"מ שיחי' מטבע ניקל לצדקה ומאז בכל יום חול שהיינו במנחה או בכל הזדמנות היה ניגש לרבי, והרבי נתן לו צדקה, בליל ש"ק אחרי התפילה הרבי נכנס כמנהגו לחדרו הק' והיה שוהה שם כשעה ולפעמים שעתיים, כשיצא מחדרו הק' {לספרי' לעשות קידוש כי היה נמצא שם עם הרבנית נ"ע בכל שבת} עמד בני שיחי' ליד דלת היציאה והרבי נענע חזק בידו הק' לעברו כך היה כמעט בכל שבת שהיינו שם. אח"כ הלכנו לעשות קידוש ולאכול סעודת ש"ק בביתנו שהרב ירוסלבסקי נתן לנו.

למחרת קמתי מוקדם כי היה שבת מברכים והרבי בא לתהילים בשעה 8.30 ואחרי התפילה שהיה לערך 12.30 הבאתי את בני מ"מ שיחי' להתועדות שהתחיל בשעה 1.30 כיון שהיה לי מקום קבוע כמובן בעמידה מול הרבי, ושם היה שולחן ארוך ששם ישבו כל מיני נגידים וכו', ואמרו שיוכל לשבת שם בתנאי שלא יפריע להם, ומיד הושבתי את בני מ"מ שהיה בן 3 על השולחן שיוכל לראות את הרבי, וכ"ה שלא הפריע, כי אהב לראות איך שהרבי מתוועד וגם מעודד את השירה, ונתתי לו כוסית לחיים והרים את הכוסית ומיד הרבי נענע בראשו הק' לחיים ולברכה, כשראיתי זה אמרתי לו תשתה, מיד שתה, אחרי קצת זמן נרדם כמובן שלא הפריע ויכולתי להאזין טוב לדברי הרבי בכל השיחות.

הרבי דיבר באחת השיחות ההבדל בין תורה לתפילה שתפילה זה מלמטה למעלה היינו שתחילה מורגש מציאות האדם, ואח"כ מבקש מהקב"ה, לדוגמא שאדם מרגיש שחסר לו חב"ד (כ"ק אד"ש חייך ואמר כדי להרגיש זאת צריכים ע"ז חב"ד) ואז מבקש חננו מאיתך וכו', משא"כ בתורה שזה מלמעלה למטה דכאשר לומד בתורה בראשית ברא אלקים כו' מזה יודע שישנו מציאות דשמים וארץ, ובפשטות הבחור אדער איונגרמאן לומד תורה ללא דאגות הפרנסה מנין ידע אודות מציאות העולם? כ"ק אד"ש הורה באצבעו על א' לכיוון שעמדתי ממול הרבי: ואמר פון וואנט ווייסטו אז סאיז דא אוועלט? וויל סשטייט בראשית ברא אלקים.

בסיום ההתועדות לערך בשעה 5.30 אמר שמכיון שהשנה יש רק אדר אחד צריכים להרבות בשמחה בפרט בימים האחרונים כי צריכים להמשיך שמחה בחודש אחד מה שלפעמים בשנה מעוברת לוקח ב' חודשים, והזכיר אודות סיום הרמב"ם ונתן משקה להרב דוד רסקין ע"ה, והתחיל לנגן אין אדיר כה', אח"ז התפללו תפילת מנחה וזה היה קרוב לשקיעה, והלכנו מהר כדי להספיק לאכול סעודת ש"ק. מיד חזרתי למעריב

ואח"כ היה חזרה ע"י הרה"ח ר' יואל כהן שיחי'.

למחרת ביום ראשון פגשתי את הת' יעקב ארי' שמולביץ ע"ה מבית וגן, שהתקרב לחב"ד והיה בא להתפלל בבית כנסת חב"ד והשווער שלי ר' ארי' יקונט היה הגבאי שם, והרכה פעמים כשהייתי בא להשווער, הייתי חוזר שיחות ומתועד, ומשם הכרנו, אחרי נתינת שלום עליכם כנהוג, מיד שאל אותי באת גם לפסח? אמרתי לו שכן כי יש לי דירה, אבל עדיין אין לי מצות ואוכל לפסח, מיד אמר יש לי הצעה גש להת' נחמי' שמרלינג שיחי' הוא ממונה של הת' במטבח פסח, מיד נגשתי איליו ואמר לי שמצות אוכל לאפות עם הת' ואפשר לקבל תמורת 40 דולר לערך 2 ק"ג מצות, ותמורת 100 דולר לנפש אפשר לקבל אוכל לכל הפסח ממטבח הישיבה, מיד שילמתי לו 240 דולר, ונתן לי מצות וכל האוכל לכל הפסח בשפע גדול מבושל ומוכן לכל המשפחה. והת' שמולביץ השיג לי מקרר קטן ונקינו זה לפסח והשגנו גם מחמם, הבאנו הכל לדירה של ר' משה ירוסלבסקי ע"ה, והיה ממש כמו ג"ע הכל מוכן לסעודה, ושם אכלנו כל הפסח.

אחרי שסודר הכל כתבתי לרבי שקיבלנו דירה מהרב ירוסלבסקי והאש"ל מסודר גם לפני פסח וגם בפסח ומיד הרבי ענה אזכיר על הציון לברכה. כשספרתי זה להרב ירוסלבסקי מאד נהנה.

בשבת ויקרא ר"ח ניסן פ' החודש היה התועדות ארוכה ודיבר שגם שעדיין נמצאים בגלות ולומד תורה ומקיים מצוות בשלימות, ביחד עם זה צריך להמתין ולצפות בקוצר רוח לגאולה האמיתית והשלימה כי מציאות האמיתי של יהודי הוא גאולה, מכיון שכתוב במדרש משבחר ביעקב ובניו קבע להם ר"ח של גאולה, ובפרט שנמצאים בשבת שכל מלאכתך עשויה שמלכתחילה נמצאים למעלה מהגבלת הטבע, וצריך רק אצבע קטנה, כדי שיהיה העילוי של קב שלו.

אח"כ הזכיר אודות לימוד הרמב"ם שמכיון שהרמב"ם כתב בהקדמה שזה הלכות לגדול ולקטן לכן לכל ראש צ"ל הלימוד בפשוטן של הלכות, ובאופן של ג' פרקים ביום כדי לסיים בשנה אחת ע"ד תורה שבכתב תורת משה, ובהמשך לזה משנה תורה, אבל נוסף לזה יש לבחור בהלכה מסוימת מהשיעור היומי ללמוד בעיון. בהמשך לזה הזכיר אודות הסיום ברמב"ם שיהיה ברוב עם הדרת מלך, וביקש שיפרסמו אצל כל רבני בית הכנסת שבשבת הגדול בדרשה שלהם שיזכירו ויעודדו אודות סיום הרמב"ם, בסיום ההתועדות התחיל לנגן נייעט נייעט וזה היה קרוב לשקיעה והתפללו מנחה ומהרנו לסעודת ש"ק.

בשבת הגדול היה התועדות ודיבר אודות המעלה של הנס למכה מצרים בכוריהם

שבתוך הטבע היה נס שלמעלה מהטבע, ומכיון שהשנה חל שבה"ג כשמיני בניסן שזה המעלה של שמיני שמצד אחד שמיני למעלה מהטבע שומר ההיקף של שבעת ימי ההיקף ומצד שני הוא שמיני וקשור עם השבע היינו שהוא חיבור של טבע עם למעלה מהטבע.

בשיחה הב' דיבר על הקרבן של הנשיא ביום השמיני מנשה שזה קשור עם הגאולה האמיתית והשלימה, ובהקדים הביאור בהשתדלותו של יוסף בשביל מנשה שהיה מבקש לגדלו על אפרים אחיו, דלכאורה מה שרצה בתחילה להקדים את מנשה שיהיה מימין ליעקב מובן, כי מכיון שהוא הבכור הרי הוא מיומן לברכה, אבל לאחרי שראה יוסף שיעקב שכל את ידיו, היתכן שויתמוך יד אביו כו', באמרם לא כן אבי זה הבכור כו', ובפרט שיעקב נשיא הדור?

והביאור בזה: יוסף ידע מה עלול לקרוא מהנהגה שמקדימים את הצעיר לבכור שהרי ראה מה קרא לו שאביו הראה לו חיבה כתונת פסים וכו' שבגלל זה נתקנאו בו אחיו ומכרו אותו למצרים, ולכן כאשר יוסף ראה שאביו מקדים את אפרים הצעיר לפני מנשה השתדל בכל כוחו לבטל הדבר כדי שלא יארע דבר בלתי רצוי, משא"כ יעקב לא ידע מכל זה שמכרו בניו את יוסף למצרים בגלל הקנאה שהרי בודאי לא סיפרו לו, וגם יוסף בודאי לא סיפר לשון הרע על אחיו, ולכן לא ראה בזה חסרון להקדים, כי ראה גם שהכל התקיים שיוסף נהיה למשנה למלך וכל החלומות התקיימו והירידה למצרים היה באופן של כבוד.

אמנם מכיון שיוסף לא יכל לומר טעם האמיתי, למה לא כדאי להקדים את הצעיר, כי בודאי לא היה מספר לשה"ר, לכן רק ניסה להשתדל ולומר זה הבכור שים ימינך על ראשו, כדי שלא יהיה קנאה וכו'.

וזה הקשר לגאולה העתידה כי הרמב"ם כותב שבגאולה העתידה באותו הזמן לא יהיה קנאה ותחרות, בדוגמא של יוסף שהשתדל שלא יהיה קנאה ותחרות.

ובהמשך לזה אמר שצ"ל חפץ וכמיהה והתשוקה לגאולה העתידה, ואמר ישנם יהודים שטוענים שטוב להם בגלות ר"ל ומצידם יכול הגלות להימשך עוד אלפיים שנה דבר הכי מבהיל לחשוב, וכ"ש לומר זה, ואעפ"כ- אין פוצה פה ומצפצף...

והסיבה לדבר מפני שאלו שצריכים לצעוק משיח נאו מתבישים לעשות זאת, ועוד הם תמהים לשם מה היא הצעקה משיח נאו... הרי לומר תורה ומקיים מצוות מבלי מונע ומעכב ומה הוא צריך משיח... והאריך מאד בזה.

אח"ז אמר שיחלק בקבוק משקה לכל אלו שיעשו סיומים עד יא' ניסן סיום מחזור הראשון, ובעזה"י יערך סיום ביחד עם התחלת לימוד מחזור שני, ומזה הבינו שלימוד הרמב"ם יהיה באופן תמידי ולא חד פעמי כפי שחשבנו בתחילה. והזכיר ע"ד אמירת ברכה אחרונה, והתחיל לנגן נייעט כו', אח"ז היה תפילת מנחה, ואמר עבדים היינו מהסידור ביחד עם הציבור, כשגמר התחיל לנגן על אחת כמה וכמה, והיה בשמחה גדולה מאד. אשרי עין ראתה כל אלה.

ביום שני ליל יא ניסן אחרי תפלת ערבית נכנסו אנ"ש לברך את כ"ק אד"ש, וענה להם בברכה ארוכה כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה וכו' בגו"ר דיבר במעלת יום השלישי שהוכפל בו כי טוב והפרשה שמיני שקשור עם כינור של 8 נימין וסיים חג הפסח כשר ושמח.

ההתועדות דליל יא ניסן התחיל בשעה 9.30 דיבר בסיבת ההתועדות בקשר עם כבודו של אדם? וביאר התועדות זו לא קשור עם יחיד אלא עם קבוצה גדולה ועם תורתה שנמשכת כבר 200 שנה והסביר שזה בחינה של עבד לעם הזה וסיפר הסיפור הידוע עם אדמוה"א, אציבלע זאל פון דיר ווערן אבער חסידות זאלסטו חזרן....

והנה בהתועדות זו אין צורך בטעמים והסברות כי ישנו סיבה חשובה גמרה של תורה ביא ניסן ש.ז. סיימו רבים מישראל מחזור הראשון לימוד משנה תורה להרמב"ם, ולכן מתכנסים יחדיו לערוך סיום על ספר הרמב"ם מתוך משתה לגמרה של תורה.

מנהג ישראל בעריכת הסיום ללמוד השורות האחרונות מבפנים ובאופן דמתכיפין התחלה להשלמה, הרבי קרא את דברי הרמב"ם והסביר כל קטע בהרבה דיוקים, וקישר הסוף עם ההתחלה, גם הזכיר אודות יובל ה850 להולדת הרמב"ם, ואמר מי שמעונין יש הדרך יותר גדול ובאריכות הביאור שנדפס לפני יא' ניסן ונדפס בהרחבה, וגם מי שירצה לעשות לי טובה או לעצמם, לעיין בהדרן שנדפס בתוספת מראה מקומות, ואם יש לו הערה שיכתוב ובלי נדר אענה לו לפי כוחי. בסיום ההתועדות ציוה לנגן ניגון הכנה ניגון אדמוה"ז כבא הד פ"א ניע זשוריצי. הש"ץ ניגן יהי רצון וחילק ע"י הטנקיסטים דולר לכל אחד.

למחרת שבא מביתו לערך שעה 11 הייתי ב770 בסוף התפילה כי אז לא היה מתפלל עם הקהל רק מנחה ומעריב, נעמד ליד המעלית בכניסה והתחיל לחלק מטבע ניקל לכל אחד, בתחילה חשבנו שהוא מחלק רק לילדים לפני בר מצוה כפי שהיה נהוג, אבל התחיל לרמוז שכולם יבואו וחילק לכולם אחרי שנגמר המטבעות שלח את הרב גרונר שיביא עוד, ואח"ז חילק גם לנשים מיד קראתי לאשתי ובאה עם בני וגם הם קיבלו, אח"כ שאל אם כולם קיבלו, ורק אז נכנס לחדרו הק'.

בליל יג ניסן הודיע שיהיה התועדות לכבוד יום הילולא של הצ"צ ודיבר במעלת הנשיא השלישי, וסיפר בימי הצ"צ היה גזירת הקאנטאניסטען גולו ילדים 25 שנה לעבודת הצבא, ובכ"ז עמדו במס"נ, וסיפרו החסידים שבעת שהיה הצ"צ בפטרבורג נודע לפלוגת יהודים ובקשו ממפקדיהם להזמין את הצ"צ שינאם לפניהם, שר הצבא מילא את בקשתם ושלח להביא את הצ"צ והצ"צ ביקר אותם ואמר לפניהם מאמר חסידות, בסיפור זה רואים שליטתו של הצ"צ במדינה ההיא עוד יותר מהרביים הקודמים. אח"כ דיבר אודות מבצע פסח מבצע הדפסת התניא, גם הזכיר דברי ברכה לכל מי שבירך אותו ליום ההולדת, והסביר גם הלכה מרמב"ם היוםי, ציוה לנגן ניגון הכנה אדמוה"ז נייע זשוריצי ימין ה' רוממה, לכתחילה אריבער. ציוה להש"ץ לנגן יהי רצון והיה בשמחה גדולה מאד.

בערב חגה"פ אפו מצות לרבי אחר חצות כפיקוחו של הראש ישיבה הרב מענטליק, אח"כ הביאו את כל המצות לחדרו הק' והפריש חל, אח"כ חילק לכל חברי הכולל חבילה מצות לכל אחד ע"מ לחלק לכל הקהל, אח"ז התפללו מנחה ואברכי הכולל ירדו למטה בכימה של הרבי לחלק לכולם מצה של הרבי, כשבאתי לקבל מאחד מחברי הכולל, הוא חתך לי ב' חתיכות מצה מהסוף של המצה, ראיתי בזה השגחה פרטית גדולה מאד, כי כאשר הרבי בעצמו היה מחלק לכל אחד מידו הק' זכורני שבכל הפעמים שקיבלתי מידו הק' הייתי מקבל רק מהסוף של המצה, ומזה רואים שגם כאשר הרבי מחלק ע"י חברי הכולל וכיוב"ז זה ממש כאילו הוא בעצמו מחלק.

בליל א' דחגה"פ שהיה גם ליל ש"ק אחרי תפילת קבלת שבת וערבית בשמחה עלה לחדרו הק', וחיכיתי עם בני שיחי' עד שהרבי יצא מהחדר לספרי', ששם היה עורך הסדר עם הרבנית ע"ה נ"ע, כשיצא מיד נענע בחוזק בידו הק' לעבר בני שיחי', והלכנו לערוך הסדר מתוך חירות ושמחה גדולה בבית שר' משה ירוסלבסקי ע"ה נתן לנו, כי כנ"ל הכל היה מוכן, כי הכל קיבלנו מהישיבה אוכל של תומכי תמימים שבנשיאות כ"ק אד"ש נשיא דורנו.

נזכרתי מה ששמעתי פעם מר' יעקב כץ משיקגו שהיה מתארח בסדר עם הרבי אצל הרבנית השויגער נחמה דינה אשת כ"ק מו"ח אדמו"ר של רכנו, כידוע שאחרי הסתלקותה הפסיק הרבי לערוך הסדר ברבים, וערך בביתו עם הרבנית בלבד, ושאל ר' יעקב איפוא לערוך את הסדר, ואמר לו הרבי שיערוך בתומכי תמימים כי שם אני נמצא, ומאז היה עורך הסדר בכל שנה עם הת', ולנו היה מעין זה כי זכינו לקבל את כל האוכל של תומכי תמימים מוכן בלי כל טירחא בשפע גדול, מעין מה שיהיה עוד מעט שהרבי יבוא ויגאלינו בקרוב ממש.

ויאכילנו מקרבן הפסח שלו, כי הוא ימנה את כל החסידים השלוחים על פסחו

וחגיגתו, וכמו שאמר פעם בסדר שערך בבית כ"ק מו"ח אדמו"ר שחילק להשלוחים מאוסטרליא מהאפיקומן שלו, ושאל הרש"ג מה הענין בזה, וענה הרבי הרי כתוב ויחלק לכל בני ביתו, ובפרט שהם טרחו בשליחותי { עוד בשנה זו תש"פ תהא שנת פדותינו.

בליל ב' דחגה"פ היה הסדר ככליל הא', למחרת בבקר היה התפילות כרגיל ביו"ט, הרבי עלה למפטיר וקרא ההפטרה גם ביום א' וגם ביום ב'.

באחד מימי חוה"מ הגיע הרב הגאון אפרים יאלס ע"ה ואמר שעולה לקבל פני רבו ברגל, ודיבר עם הרבי לערך 10 דקות. ביום שלישי דחוה"מ היה ראלי לילדים והרבי דיבר כמה שיחות וחילק 4 מטבעות ע"י המדריכים לכל ילד מצבאות ה' ואמר ב' מטבעות לצדקה בכלל והב' לצדקה השייך לחגה"פ וב' מטבעות לעשות כטוב בעיניהן וציוה לנגן והיא שעמדה.. על אחת כמה... וי ואנט משיח נאו יהי רצון... עוצו עצה וגם לטנקיסטים לחלק להמבוגרים לצדקה.

בליל שביעי של פסח היה תפ"ע וסעודת יו"ט כרגיל, אח"כ היה התועדות של המשפיע הרב דוד רסקין ע"ה כידוע שמתועד כל הלילה גישמאק שצ"ל חסידשע בחרים ולא לאכול אצל בעה"ב וכו'.

למחרת אחרי תפילת המנחה נהוג ללכת בשליחות הרבי לתהלוכה, לבתי הכנסת לשמח יהודים בשמחת יו"ט, והרבי יוצא ללוות את כולם ומעורר חזק בשירת המארש ששרים, כשחזרנו מהתהלוכה הרבי היה בספרי' והתחילו לשיר מבחוץ והרבי הזיז את הוילון והביט על הקהל בדוגמת מ"ש על משיח מציץ מן החרכים, ונענע ידיו בחוזקה ועורר את השירה, אשרי עין שראתה כל אלה.

למחרת אחרון של פסח הרבי נכנס כרגיל בשעה 10 לתפילת שחרית ואחרי קרה"ת הרבי כרגיל עלה למפטיר וקרא בהטעמה מיוחדת את ההפטרה של משיח ונחה עליו רוח ה', בשעת אמירת ההפטרה מרגישים שכל מה שהרבי קורא על משיח בעצם זה חל עליו כי הוא, המשיח של דורנו.

אחרי תפילת מנחה הרבי נכנס להתועדות סעודת משיח, מיד הביאו לרבי ספל לנטילת ידים והרבי נטל את ידיו הק' ובירך והתחיל לאכול מצות ידוע שהרבי אוכל רק עם החיך כי אין לו שיניים (שמעתי מדודי הגבאי ד 770 ר' יעקב ליפסקאר ע"ה שהרבי לפני הנשיאות בהיותו בפרזי היה מביא לרבי את האוכל לבית המלון שהתאכסן שם והרבי אמר לו שבשני וחמישי לא יביא וביום רגיל היה מביא בשעה 11 בבקר פעם אחד איחר והגיע ב 11.15 הרבי אמר לו שכבר עבר זמן האכילה, ומאז

הקפיד לבוא בזמן, ומזה מובן שהיה צם ריבוי ימים ולכן אמרו שבגלל זה נפלו לרבי השניים) אבל רואים פלא שאוכל רגיל כמו שיש לו שיניים רגיל, אחרי שהרבי אכל כזית הרבי סימן לר' יואל לשיר והתחיל הניגון מקאפיטל פד של שנה זו מגיננו ראה אלקים והבט פני משיחך.

אחרי הניגון התחיל לומר שיחה ודיבר מ"ש בתניא שער היחוד והאמונה שכל נברא כל מציאותו זה דבר הוי' המחיה ומהוה אותו, והצביע על המצה ואמר שכל מציאות המצה זה הדבר הוי' ובפרט שזה מצוה, ומובן מזה שכאשר אוכלים המצה אוכלים אלקות וכמ"ש בזה אדמו"ר המהר"ש בהמשך הידוע וככה כו', וכאשר הרבי אומר ומצביע על המצה רואים איך שהוא בודאי רואה אלקות, ובאמירתו הוא ממשיך לנו שמץ מנהו שגם נרגיש עכ"פ שהוא רואה, וזה מעין גילוי המשיח שיהיה בקרוב ממש.

אחרי השיחה ציוה לנגן כל ניגוני רבותינו נשיאנו, ורואים בשעת הניגונים איך שהרבי ממש כדביקות גדולה ומתאחד עם הניגון בפרט בהניגון ד' בבות של אדמוה"ז שהרבי עוצם את עיניו הק', כשהגיעו לניגון של הרבי אתה בחרתנו ניענע חזק בראשו הק' לכל הצדדים ומרומם בשעת הניגון את כל הקהל, אחרי השיחות והמאמר התחיל לנגן אין אדיר לכבוד סיום הרמב"ם.

אח"כ ציוה להכריז את הסדר, והכריז החזן שבתחילה דער רבי זאל געזונט זיין וועט בענשטן ברכת המזון ואח"ז יתפללו מעריב ואח"ז הרבי יעשה הבדלה ואח"ז הרבי יחלק לכל אחד מידו הק' כוס של ברכה ומבקשים שיהיה סדר, (כאן רואים איך שאצל הרבי כל דבר מאד מדויק, כידוע שהרבי הקפיד שהחזן יכריז את הסדר מדויק, ובאם היה לו טעות הרבי היה אומר לו לחזור, אח"ז עינתי בשו"ע אדמוה"ז סימן רצט ס' ז' ששם כותב עפ"י הלכה שצריך להבדיל מיד אחרי ברכת המזון, כדי לשתות את הכוס של ברכה סמוך לברהמ"ז, ומ"מ אנו נוהגין שקודם מתפללים מעריב ואח"ז הבדלה על הכוס של ברכה, וזה בגלל שאנו נוהגין עפ"י קבלה, שצ"ל עפ"י סדר קודם תפילת ערבית ואח"כ הבדלה, וכמו שמנהג חב"ד שגם מי שמאחר לתפילת הציבור לא מדלג כי צ"ל תפילה לפי הסדר, ולכן הרבי הדגיש ואמר לחזן שיכריז יעצט וועט זיין דער סדר אזוי, קודם, הרבי יברך, ואח"כ יתפללו מעריב, ואח"כ הרבי יעשה הבדלה, ואח"כ יחלק כוס של ברכה).

אחרי ההכרזה נתן הרבי את שיירי המצה והמים להרה"ג מרדכי מענטליק לחלק אחרי כינוס תורה באסרו חג, ואחרי הבדלה הרבי חילק כוס של ברכה לערך 3 שעות, כאמצע הכוס של ברכה נוהגים לשיר ולפעמים הרבי מפסיק החלוקה, ומנענע בידיו הק' חזק מאד ומשרה שמחה על כולם, כשנגשתי לקבל כוס של ברכה יחד עם בני הקטן הרבי מזג קודם לכוס של הבן, ואח"כ מזג לי, ואמרתי לרבי בשביל התמימים,

מיד לקח מהשולחן בקבוק יין קטן ונתן לי ואמר בקול בהצלחה רבה. ע"כ רשמים מהתועדות דאחש"פ. תשמ"ה.

למחרת באסרו חג כשהרבי הגיע מביתו נעמד ליד המעלית והתחיל לחלק ניקל לכל אחד לצדקה כמו שהיה למחרת ההתועדות של יא ויג ניסן, ונראה שזה היה ההתחלה של מנהג חלוקת הדולרים, כל יום ראשון שהתחיל בקביעות בשנת תשמ"ו למחרת ההתועדות דיום השבת קודש.

למחרת אחרון של פסח הרבי נכנס כרגיל בשעה 10 לתפילת שחרית ואחרי קרה"ת הרבי כרגיל עלה למפטיר וקרא בהטעמה מיוחדת את ההפטרה של משיח ונחה עליו רוח ה', בשעת אמירת ההפטרה מרגישים שכל מה שהרבי קורא על משיח בעצם זה חל עליו כי הוא, המשיח של דורנו.

אחרי תפילת מנחה הרבי נכנס לההתועדות סעודת משיח, מיד הביאו לרבי ספל לנטילת ידים והרבי נטל את ידיו הק' ובירך והתחיל לאכול מצות ידוע שהרבי אוכל רק עם החיך כי אין לו שיניים (שמעתי מדודי הגבאי ד'70 ר' יעקב ליפסקאר ע"ה שהרבי לפני הנשיאות בהיותו בפריז היה מביא לרבי את האוכל לבית המלון שהתאכסן שם והרבי אמר לו שבשני וחמישי לא יביא וכיום רגיל היה מביא בשעה 11 בבקר פעם אחד אחר והגיע 11.15 הרבי אמר לו שכבר עבר זמן האכילה, ומאז הקפיד לבוא בזמן, ומזה מובן שהיה צם ריבוי ימים ולכן אמרו שבגלל זה נפלו לרבי השיניים) אבל רואים פלא שאוכל רגיל כמו שיש לו שיניים רגיל, אחרי שהרבי אכל כזית הרבי סימן לר' יואל לשיר והתחיל הניגון מקאפיטל פד של שנה זו מגיננו ראה אלקים והבט פני משיחך.

אחרי הניגון התחיל לומר שיחה ודיבר מ"ש בתניא שער היחוד והאמונה שכל נברא כל מציאותו זה דבר הוי' המחיה ומהוה אותו, והצביע על המצה ואמר שכל מציאות המצה זה הדבר הוי' ובפרט שזה מצוה, ומובן מזה שכאשר אוכלים המצה אוכלים אלקות, וכמ"ש בזה אדמו"ר המהר"ש בהמשך הידוע וככה כו', וכאשר הרבי אומר ומצביע על המצה רואים איך שהוא בודאי רואה אלקות, ובאמירתו הוא ממשיך לנו שמן מנהגו שגם נרגיש עכ"פ שהוא רואה, וזה מעין גילוי המשיח שיהיה בקרוב ממש.

אחרי השיחה ציוה לנגן כל ניגוני רבותינו נשיאנו, ורואים בשעת הניגונים איך שהרבי ממש בדביקות גדולה ומתאחד עם הניגון בפרט בהניגון ד' בכות של אדמוה"ז שהרבי עוצם את עיניו הק', כשהגיעו לניגון של הרבי אתה בחרתנו ניענע חזק בראשו הק' לכל הצדדים ומרומם בשעת הניגון את כל הקהל, אחרי השיחות והמאמר התחיל לנגן אין אדיר לכבוד סיום הרמב"ם.

אח"כ ציוה להכריז את הסדר, והכריז החזן שבתחילה דער רבי זאל געזונט זיין וועט בענשטן ברכת המזון ואח"ז יתפללו מעריב ואח"ז הרבי יעשה הברלה ואח"ז הרבי יחלק לכל אחד מירו הק' כוס של ברכה ומבקשים שיהיה סדר, (כאן רואים איך שאצל הרבי כל דבר מאד מדויק, כידוע שהרבי הקפיד שהחזן יכריז את הסדר מדויק, ובאם היה לו טעות הרבי היה אומר לו לחזור, אח"ז עינתי בשו"ע אדמוה"ז סימן רצט ס' ז' ששם כותב עפ"י הלכה שצריך להבדיל מיד אחרי ברכת המזון, כדי לשתות את הכוס של ברכה סמוך לברהמ"ז, ומ"מ אנו נוהגין שקודם מתפללים מעריב ואח"ז הברלה על הכוס של ברכה, וזה בגלל שאנו נוהגין עפ"י קבלה, שצ"ל עפ"י סדר קודם תפילת ערבית ואח"כ הברלה, וכמו שמנהג חב"ד שגם מי שמאחר לתפילת הציבור לא מדלג כי צ"ל תפילה לפי הסדר, ולכן הרבי הדגיש ואמר לחזן שיכריז יעצט וועט זיין דער סדר אזוי, קודם, הרבי יברך, ואח"כ יתפללו מעריב, ואח"כ הרבי יעשה הברלה, ואח"כ יחלק כוס של ברכה).

אחרי ההכרזה נתן הרבי את שיירי המצה והמים להרה"ג מרדכי מענטליק לחלק אחרי כינוס תורה באסרו חג, ואחרי הברלה הרבי חילק כוס של ברכה לערך 3 שעות, באמצע הכוס של ברכה נוהגים לשיר ולפעמים הרבי מפסיק החלוקה, ומנענע בידיו הק' חזק מאד ומשרה שמחה על כולם, כשנגשתי לקבל כוס של ברכה יחד עם בני הקטן הרבי מזג קודם לכוס של הבן, ואח"כ מזג לי, ואמרתי לרבי בשביל התמימים, מיד לקח מהשולחן בקבוק יין קטן ונתן לי ואמר בקול בהצלחה רבה. ע"כ רשמים מהתועדות דאחש"פ. תשמ"ה.

למחרת באסרו חג כשהרבי הגיע מביתו נעמד ליד המעלית והתחיל לחלק ניקל לכל אחד לצדקה כמו שהיה למחרת ההתועדות של יא ויג ניסן, ונראה שזה היה ההתחלה של מנהג חלוקת הדולרים, כל יום ראשון שהתחיל בקביעות בשנת תשמ"ו למחרת ההתועדות דיום השבת קודם.

למחרת באסרו חג היה כינוס תורה ב770, ואח"כ נסעו כולם כבקשת הרבי לסיום הרמב"ם במענהטן באולם ענק מאד אנשים נשים וטף, ובאו אורחים וכל מיני רבעלך, מכל המקומות בורו פארק פלטבוש וכו', לכבד את רבנו שליט"א, והיה מוצלח מאד, אבל הרבי עצמו נסע לאוהל כרגיל תמיד למחרת יו"ט.

בשבת שמיני מבה"ח אייר היה התועדות שמחה המשך והשלמה לאחש"פ דיבר אודות הענין של חלק גורל וירושה שירושה זה הדרגא הכי גבוהה שנהיה חלק מהמוריש שזה הפרוש מה שמסיים הרמב"ם במנין המצוות בענין ירושה איש כי ימות ובין אין לו, וע"ז שאל למה מסיים הרמב"ם ענין שלכאורה אין ירושה, כי אין לו בן, והסביר שאדרכא זה אמיתית ענין הירושה, כי מכיון שהירוש הוא במקום המוריש, תחת אבותיך יהיו בניך, היינו שהירוש נהיה מציאות אחת עם המוריש,

ועד"ז בעם ישראל לא רק שהקב"ה בחר בעם ישראל למעלה מטורד, ולא רק שבנ"י הם חלק מהקב"ה, אלא עוד יותר שאין לחלק בניהם כלל כי מציאות הירוש נעשה חלק ממציאות המוריש, וזה הפרוש ברמב"ם ובן אין לו, כי הבן נעשה מציאות אחת עם אביו ואין כאן שניים, ולכן אין בן.

אח"כ חילק משקה לכל מי שעושה סיום על על ספר אחד מהרמב"ם ולהתועדות של צא"ח בקשר לב' אייר יום הולדת המהר"ש, וכירך ברכה אחרונה והתחיל לנגן ניעט ניעט וכו'. בחזרה שהיה במצוש"ק ר' יואל שיחי' היה מאד בהתפעלות משיחה הנ"ל של ירושה ודיבר שזה חידוש גדול.

למחרת ביום ראשון ר"ח אייר הרבי הגיע כרגיל לקריאת התורה ב10 אח"כ נכנס לחדרו הק' עד מנחה, ואחרי מנחה עמדנו אני וזוגתי תחי' ובננו מנחם מענדל שיחי' בפרוזדור לצאתכם לשלום וברך אותנו פארט גזונטרהייט און הערן בשורות טובות.

אנחנו היינו צריכים לצאת לשדה מ770 בשעה 7 בערב ולכן נעמדנו לקבל ברכה אחרי מנחה, כי תפילת מעריב היה ב9.30, הרבי היה נוהג שבשעה 5 לערך היה נוסע לבית לאכול ולנוח עם הרבנית הצדקנית חי' מושקא ע"ה, והיה חוזר בשעה 6 ל770,

אנחנו היינו עם החבילות ליד 770 וחיכינו למכונת שתבוא לקחת אותנו לשדה, בנתיים בני מ"מ שיחק בדשא מול חדרו של הרבי, והנה הרבי מגיע ברכב מהבית, כשהרבי יצא מהמכונת סימן לי שאכניס את בני 770 כדי שיתן לו צדקה להכניס בקופה, כשבאתי לקחת את בני לא רצה לעזוב את הדשא כי שיחק שם, והוצרתי להרים אותו בכח ולהכניס אותו ל770 והתחיל לבכות והייתי נבוך מאד לפני הרבי שמחכה לתת לו צדקה.

ואז הרבי לקח את המטבע ושיחק לו מול הפנים שלו עד שנרגע, ובני הסכים לקבל את המטבע ושם בקופת הצדקה, ואחריו הרבי שם גם מטבע בקופת הצדקה.

ואח"כ נסענו צליחה לארץ הקודש שמחים וטובי לב על כל הטובה, אשר עשה ה' לדוד עבדו שזה רבנו שליט"א ולישראל עמו החסידים וכלל ישראל.

תם ולא נשלם חודש ניסן תשמ"ה סיום הרמב"ם הראשון, אצל הרבי שלא ישכח לעד, כן תהיה לנו בקרוב ממש בהתגלות כ"ק אד"ש נשיא דורנו משיח דורנו ויוליכינו קוממיות לאה"ק בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

מכתבים
מכ"ק אדמו"ר
לבני המשפחה

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYac:lnh 3-9250

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ט תמוז תשס"ז
ברוקלין

הרה"ח אה"א נר"נ וכו'
מרה"ח אהרן שי"

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן למזל
טוב והכניסוהו לביתנו של אברהם אבינו ונקרא שמו בישראל
דוד לייב שליט"א,

הנה יה"ר מושי"ת שכשם שהכניסוהו לבית
כן יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביתו
עם זוגי ע"י ראת כל ילדיהם שיחיו מתוך הרחבה.

בידעת מזל טוב

SIDES

מכתב הרבי להרה"ח אהרן אופן ע"ה, סבא רבה של חתן הבר מצווה

* יקונט=אמטרים

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-6250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, כ"ז, חמוז השכ"א
ברוקלין

מר ארי' שלמה שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ' חמוז.

בעת רצון יזכירוהו ואת בי"ב שי', על הצי"ן הק'
של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"ח ז"ע, למילוי משאלות
לבבך לטובה, אשר השי"ת ינחם בסוב לפניהם בטוב האמיתי, שהוא
כהוראת החכמו ז"ל, טוב לשמים טוב לבריאות וטוב העושה פירות.

ומסגנון מ"כתבו נראה, אשר למוחר להאריך ולהדגיש
אשר הצנור והכלי לקבלת ברכת השי"ת בהמצטרך ארם, הרי הם
הנהגה בחיי היום יומים מחאימה להוראות תורתנו תורת חיים ובקיום
מצוה"י עליהם נאמר וחי בהם, וכשמחליטים באמת ובתוקף המחאים
לעשות כן, רואים במוחש אשר הקיטוים והמניעות-בקל יוחר להתגבר
עליהם מאשר שי'ערו מראש, וכהבטחת החכמו ז"ל הבא לטהר מסייעין
אוחזי,

אלא, וגם זה ע"ק, מתאים להודעה שמתרו של הקבי"ה
מדה כנגד מדה אלא שכ"פ ככה שצריך להשתדל להפיץ היהדות גם
בסביבתו, לקרובם לענייני תורה ומצוה.

שזה מקדים, בהרבה קודם, מילוי הבקשה למטה את
הסביבה.

ומהנכון אשר יברקו את התפילין שלו וכן את המזוזות
בדירתם-שתהינה כולן כשרות כדין, וכן אשר זוגחו תחי' תשמו"ר על
מנהגן הטוב של בנות ישראל הכשרות, להפריש לצדקה קודם החלפת הנרות
בכל קרב שבת וערב יום טוב.
בברכה לבשו"ט בכל האמור

מכתב הרבי להרה"ח אריה יקונט ע"ה, שבא רבה של חתן הבר מצווה

הרה"ח אהרן אופן ע"ה בחלוקת כוס של ברכה

הרה"ח אריה יקונט ע"ה בחלוקת דולרים

הרה"ח ישראל גאנבורג שחי', אב חתן הבר מצווה,
בחלוקת מטבעות לצדקה

אם חתן הבר מצווה, נחמה דינה תחי', (עם אחיה מנחם מענדל שיחי')
בחלוקת מטבעות לצדקה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כס' ניסן תשמ"ב
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אברהם שלמה שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן
למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו
של אברהם אבינו, וכששיכניסוהו לברית כן
יכניסוהו לחורה ולהופה ולמכשים טובים,
ויגדלו ביחד עם זוג' חי' מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

מכתב הרבי להרה"ח אברהם שלמה גאנזבורג שיחי', סב חתן הבר מצווה,
לרגל הולדת בנו ישראל גאנזבורג שיחי' אב חתן הבר מצווה

אופן - ירוש"י

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי הסליחות תשמ"ה
ברוקלין, נ. י.

הווי"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' דוד שלי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ובקרא שמה בישראל נחמה דינה תי',
הנה יה"יר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרשי"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א) נשים
במאי וכיין באקרובי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב
וכוח"ט

מכתב הרבי לסב חתן הבר מצוה הרה"ח דוד אופן שיחי'
לרגל הולדת נחמה דינה תחי' אם חתן הבר מצוה

הרה"ח דוד אופן שיחי', סב חתן הבר מצווה, בחלוקת כוס של ברכה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

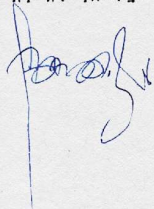
ב"ה, י"ז' סיון חשכ"ט
ברוקלין

האברך דוד ליב שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד הכנסו בקרוב לגיל
מצוה,

הנה יה"ר מהשי"ה אשר מבן שלש עשרה
למצוה יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה
(אבות פרק ה') ויסיף החמדה ושקידה בלימודו
בתורה, בתורה הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר
בקיום המצוה, והשי"ה יצליחו להיות חסיד ירא
שמים ולמדן.

בברכה

מכתב הרבי לסב חתן הבר מצוה הרה"ח דוד אופן שיחי'

בקבוק משקה מהרבי לבר-מצוה: בשבת מברכים תמוז תשכ"ט ניגש הגה"ח הרב יוסף יצחק אופן לכ"ק אדמו"ר עם בקבוק משקה בידו, ואמר לרבי שלאחיו הרב דוד אופן תהיה בר- מצוה ב"א תמוז הקרוב.

"הרבי שאל את שם האם, ומזג לי לחיים" - מספר הרב יוסף יצחק אופן - "וברך שיהיה חסיד ירא שמיים ולמדן. ואמר שאחלק מעט כאן והשאר אשלח בשביל הבר-מצוה... והיות שכדי שגייע לבר מצוה צריך לשלוח עם דואר אויר ע"כ אשלח בקבוק קטן שלא ישקול הרבה והשאר אשלח בהזדמנות..."

המכתב ששלח הרב יוסף יצחק אופן להוריו עם סיפור הדברים:

2

לא אבד הוריו של הקבוק ,
אשר נכבד .
כשרה בורח אני לאורני היום טלוח אני ואמתי יונו
אני אהיה שיהא עמכם בעצם כל היום כהיום ה' וכו' יתן
אלו יום הם כבודי יגסיפצונית

בשבת נכבדתי הרבה ונלתי עם קבוק אלקה זה היה
מה וזאתו לו אלקה היה זה של ימי או ביה טובה ברעבה
ישל של האם ונבר אי אהיה ונבר מה: אמר יא שנה ולבן
ואני אהיה עם כן והוא אלה של אהיה ונבר ימי
אני של קבוק זה היה עם קבוק זה היה אלה ברעבה
היה של קבוק זה היה עם קבוק זה היה אלה ברעבה
היה של קבוק זה היה עם קבוק זה היה אלה ברעבה

היה של קבוק זה היה עם קבוק זה היה אלה ברעבה
היה של קבוק זה היה עם קבוק זה היה אלה ברעבה

